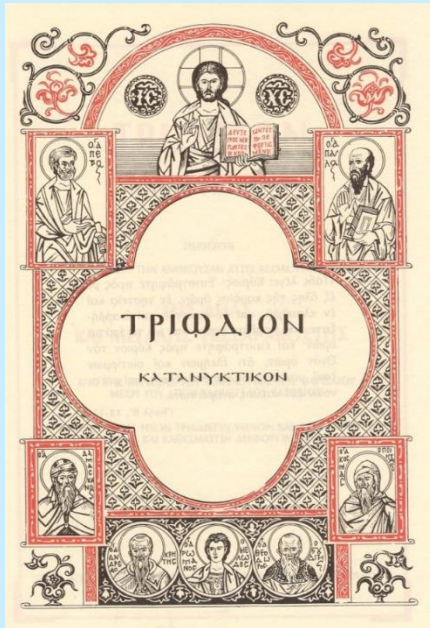

“Τι σημαίνουν οι λέξεις
Τριώδιο, Αποκριά, Καρναβάλι, Μασκαράς”

Τριώδιο: Η φράση «άνοιξε το Τριώδιο» χρησιμοποιείται μεταφορικά και σημαίνει την έναρξη της Αποκριάς. Για την Ορθόδοξη Εκκλησία, όμως, η φράση είναι κυριολεκτική καθώς δέκα Κυριακές πριν από το Πάσχα διαβάζεται το εκκλησιαστικό βιβλίο, το λεγόμενο Τριώδιο, δηλαδή τρεις ωδές. Πρόκειται για εκκλησιαστικά ποιήματα που αποτελούνται μόνο από τρεις ωδές αντί από εννέα ωδές, που είναι το σύνηθες.

Αποκριά: Η αποκριά, αρχικά, προσδιόριζε την τελευταία μέρα κατανάλωσης του κρέατος (από+κρέας). Η εβδομάδα πριν τη μεγάλη Σαρακοστή θεωρείται προπαρασκευαστική για τη νηστεία των σαράντα ημερών. Σ' αυτή την εβδομάδα επιτρέπεται η κατανάλωση γαλακτομικών αλλά όχι του κρέατος. Η τελευταία ημέρα σαρκοφαγίας προσδιόρισε τελικά, όλη την περίοδο των αποκριάτικων εορτασμών. Ας μην ξεχνάμε ότι οι πιστοί αποκρεύουν, δηλαδή σταματάνε να καταναλώνουν κρέας, την ημέρα του Αγίου Φιλίππου, πριν αρχίσει η νηστεία των Χριστουγέννων, την Κυριακή των Αγίων Πάντων και την τελευταία ημέρα του Ιουλίου, για τη νηστεία του Δεκαπενταύγουστου.

Καρναβάλι: Η σημασία της ελληνικής λέξης “αποκριά” αποδόθηκε στα Λατινικά ως carnevale (carne = κρέας + vale = αντίο ή carne + levàmen = πάυω, σταματώ). Είναι πιθανό η λέξη να σχετίζεται με τον χοροπηδηχτό χορό των Σατύρων που είναι μεταμφιεσμένοι ως τράγοι. Έτσι το καρναβάλι μπορεί να σημαίνει βαλλισμός των κάρνων. Κάρνος σημαίνει βόσκημα, πρόβατο. Έτσι οι τράγοι που είναι τα βοσκήματα, βαλλίζουν δλδ χοροπηδάνε. Ίσως αυτή η ετυμολογία είναι πιο σωστή από τις άλλες και να συμβαδίζει και με τα αρχαία έθιμα. Μία τρίτη ερμηνεία της λέξης Καρναβάλι προέρχεται από τη λατινική «carrus navalis», που σημαίνει ναυτικό αμαξίδιο, επειδή ο Θεός Διόνυσος στις γιορτές ερχόταν με τροχοφόρο καράβι.

Μασκαράς: Η Ιταλική λέξη maschera σημαίνει το “προσωπείο”. Το maschera παράγεται από το masca, το οποίο ακόμα και σήμερα προσδιορίζει τη μάγισσα. Στα ελληνικά θα μπορούσε να μεταφραστεί «προσωπιδοφόρος», δηλαδή αυτός που φορά προσωπίδα, ο μασκοφόρος, ιδίως ο μεταμφιεσμένος τής αποκριάς

